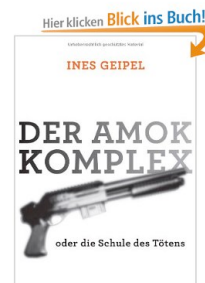

Ines Geipel

Der Amok-Komplex oder die Schule des Tötens

Een verontrustende analyse

Schoolkinderen die wapens leegschieten op hun mede-scholieren. Breivik die dood en verderf zaait in Oslo en een 24-jarige schutter in Alphen aan de Rijn die moordend door een winkelcentrum trekt. Wordt dit soort geweld een alledaags fenomeen? In haar boek 'Der Amok-Komplex oder die Schule des Tötens' analyseert schrijfster Ines Geipel een vijftal gevallen van amokmakers in Australië, Duitsland en Noorwegen. Zij was te gast bij de Duitse Bibliotheek op 23 oktober 2012 en presenteerde haar even fascinerende als verontrustende analyse.

De neiging de amokmakers weg te zetten als geïsoleerde gekken kan volgens Ines Geipel niet het maatschappelijke antwoord zijn op deze geweldsvorm. Het effect daarvan is dat publieke belangstelling steeds sneller wegebt en een zekere gewenning ontstaat, terwijl de samenleving zich eigenlijk intensief moet bezighouden met de oorzaken. Het is niet genoeg om de oplossing vooral te zoeken in technische voorzieningen, betere vluchtwegen en big brother scenario's. De daders krijgen hun inspiratie van elkaar en trainen elkaar via internet, en vormen ongemerkt een onzichtbaar netwerk van het kwaad. Het zijn lange tijd 'slapers' die studie maken van de oervoorbeelden zoals de slachting aan de Columbine High School in 1999. Zij leren op internet alles over wapens en hoe je ze kunt verwerven, wat blijkbaar niet al te moeilijk is. Tijdige opsporing is heel lastig.

Het is niet zo dat onze genen ons als het ware voorbestemmen tot amokmakers. Studie van de daders en van hun levensloop leidt tot een beter inzicht in de 'proloog' tot een ultieme geweldsdaad en in de gemeenschappelijke kenmerken. Bijna zonder uitzondering gaat het om jonge 'koudbloedige' mannen, met een hoog IQ en een laag EQ, die in hun jeugd emotioneel totaal verwaarloosd zijn of op andere manieren mishandeld zijn. Ze hebben alles: een dure laptop, een auto, een eigen kamer en geld zat, maar geen warm menselijk netwerk om zich heen. Ze worden thuis geslagen en op school gepest. Het patroon is dat ouders alles geven behalve tijd en aandacht, dat scholen het pesten niet waarnemen, en dat deze kinderen voor wat warmte en een goed gesprek op derden zijn aangewezen, bijvoorbeeld de grootvader. Maar als grootvader komt te overlijden en daarmee de laatste rem wegvalt, komt de opgekropte woede tot ontlasting. In seconden worden levens vernietigd.

Ines Geipel komt uiteindelijk op basis van vele gesprekken met ooggetuigen en deskundigen tot de conclusie dat (hoewel alle gevallen verschillend zijn) de verwaarlozing, de via internet vrij beschikbare inspiratie en training en de gemakkelijke toegang tot wapens een akelige cocktail vormen. In Duitsland komt erbij dat inspiratie en legitimatie wordt gevonden in nazi-geschriften, die ten dele ook de inspiratiebron waren van Breivik. Zij prees de manier waarop Noorwegen met het geval Breivik is omgegaan: in een transparant, open proces, werkend aan een samenleving waarin het van belang wordt gevonden de 'schreeuw om gezien te worden' van potentiële daders wordt gehoord en adequaat gereageerd. In zo'n samenleving beperken scholen en de opvoedgeving van kinderen en jongeren zich niet tot het aanleren van technische en rekenkundige vaardigheden. Voorkomen wordt dat jongeren zes tot tien uur per dag vluchten in digitale geweldspelen en de nazi-ideologische spelonken van het internet. "Het amok-complex in het tijdperk van de nieuwe media heeft de samenleving tot medeplichtige gemaakt," aldus Ines Geipel. "Zij kan haar handen niet meer schoonwassen."

Door Ger Tielen - Duitse Bibliotheek Den Haag - oktober 2012

Ines Geipel - Der Amok Komplex oder die Schule des Tötens.
Klett-Cotta ISBN 978-3-608-94627-7